

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-105 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-41/557-210
Karar Tarihi : 27.6.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Hakan Suat ÖLMEZ, Ekrem SOLMAZ

C. BİLDİRİMDE BULUNAN :- Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcileri: Av. Özlem KIZIL, Av. Asım Serdar YILMAZ
Piyade Sok. No:18 Portakal Çiçeği Apt. C Blok Kat:3 06550
Çankaya-Ankara

20

D. TARAFLAR : - Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Portakal Çiçeği Sok. No:33 Çankaya-Ankara

- Tokbetsan Beton Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tokat-Turhal Yolu 5. km Yeniyurt Mah. No:3981 Tokat

E. DOSYA KONUSU: Tokbetsan Beton Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye ait hazır beton tesisinin Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 30.5.2008 tarih ve 3420 sayı ile intikal eden bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenen 16.6.2008 tarih ve 2008-2-105/Öİ-08-HSÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 20.6.2008 tarih ve REK.0.06.00.00-120/186 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-41 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma olduğu, işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve bunun sonucunda ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş. (Cimpor Yibitaş)

Cimpor Yibitaş çimento ve hazır beton sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Cimpor Yibitaş'ın bir tanesi Kayseri il merkezinde olmak üzere Türkiye genelinde toplam 13 hazır beton tesisi bulunmaktadır. Cimpor Yibitaş'ın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Cimpor Yibitaş Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Yibitaş Holding A.Ş.	49,79
Cimpor Inversiones S.A.	50,21
Toplam	100

50 Cimpor Inversiones S.A., hisselerinin tamamına Cimpor Cimentos De Portugal SGPS S.A.'nın sahip olduğu Portekiz merkezli bir şirkettir. Cimpor Grubu, Yibitaş Holding A.Ş. hisselerinin %89,13'üne sahiptir.

H.1.2. Tokbetsan Beton Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. (Tokbetsan Beton)

Tokbetsan Beton, hazır beton sektöründe faaliyet göstermektedir. Tokbetsan Beton'un devralma işlemine konu tesis dışında hazır beton sektöründe başka bir faaliyeti bulunmamaktadır. Tokbetsan Beton'un ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: Tokbetsan Beton Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Hasan Hüseyin Karcı	33,3
Mustafa Kara	33,3
Mehmet Ayvaz	33,3
Toplam	100

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

60 Bildirime konu işlem, bir hazır beton tesisinin Cimpor Yibitaş tarafından devralınmasına ilişkindir. Bu nedenle, ilgili ürün pazarı "*hazır beton pazarı*" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

70 Hazır beton; çimento, agrega, belli katkı malzemeleri ve suyun karıştırılması yöntemiyle üretilen bir inşaat malzemesidir. Hazır beton, üretildikten yaklaşık 1 saat içinde tüketilmesi gereken, bu sebeple stoklanamayan ve üretildiği tesisten belli bir mesafeden daha uzak bölgelere taşınması teknik ve ekonomik açıdan mümkün olmayan bir üründür. Hazır beton hem yukarıda sayılan özellikleri hem de yüksek taşıma maliyetlerinin varlığı nedeniyle üretildiği tesisten en fazla yaklaşık 50 km uzaklığa götürülebilmektedir.

Devralma işlemine konu Tesis Tokat merkez ilçede faaliyet göstermektedir. Bildirim formunda, ilgili tesis merkez alındığında tesis etrafında 50 km'lik alanda Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesinin bulunduğu, bu sebeple ilgili coğrafi pazarın Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi olarak belirlenmesi gerektiği ifade edilmektedir. Turhal'ın Tokat merkez ilçeye uzaklığı 46 km, Tesise olan uzaklığı ise 46 km'den daha azdır.

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, dosya kapsamında ilgili coğrafi pazarın "*Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi*" olarak belirlenmesinin uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

H.3. Değerlendirme

80 H.3.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in 2(b) maddesine göre "*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da*

kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmiştir.

Dosya konusu işlem Tokbetsan Beton’a ait hazır beton tesisinin devralınmasına ilişkindir. Tesisin bulunduğu arsa ise Tokat Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Teşekkül Başkanlığı’na aittir. Cimpor Yibitaş, tesisin bulunduğu arsayı en az beş yıllığına kiralamayı planlamaktadır.

- 90 Dosya konusu işlem ile Tokbetsan Beton’a ait olan hazır beton tesisi ve ilgili malvarlığı Cimpor Yibitaş tarafından devralınacağından söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna varılmıştır.

H.3.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

- 100 1997/1 sayılı Tebliğ’in 4. maddesinde; *“Bu Tebliğ’in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25’ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu’ndan izin almaları zorunludur.”* hükmü yer almaktadır.

Bildirim dosyasında yer alan bilgilere göre, bildirim konusu devralma işleminde devralan taraf olan Cimpor Yibitaş’ın Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi hazır beton pazarında herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu nedenle devreden taraf Tokbetsan Beton’un ilgili ürün pazarındaki 2007 yılı cirosu olan (.....) (.....) YTL aynı zamanda tarafların toplam cirosunu oluşturmaktadır.

- 110 2007 yılı itibarıyla Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi hazır beton pazarındaki Tokbetsan Beton’un pazar payı % (...)’dir. Cimpor Yibitaş’ın ilgili pazarda herhangi bir faaliyeti olmaması sebebiyle tarafların ilgili ürün pazarındaki 2007 yılı toplam pazar payları % (...)’dir.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde incelemeye konu devralma işleminde, Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi hazır beton pazarı açısından 1997/1 sayılı Tebliğ’de belirtilen pazar payı eşiğinin aşıldığı görülmektedir. Dolayısıyla bildirim konusu işlemin Rekabet Kurulu’nun iznine tabi bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.3.3. Devralma İşleminin 4054 sayılı Kanun’un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

- 120 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi uyarınca, bir birleşme veya devralmanın yasaklanabilmesi için işlemin, hakim durum yaratarak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirerek ilgili piyasada rekabeti önemli ölçüde azaltması gerekmektedir.

Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin 2007 yılı pazar payları aşağıdaki gibidir:

Tablo 3: Teşebbüslerin 2007 Yılı Pazar Payları (%)

Teşebbüs	Pazar Payı
Tokbetsan Beton	(...)
Albayraklar	(...)
Erdem Hazır Beton	(...)
Yanar İnşaat	(...)
Bayraktar Hazır Beton	(...)
Toplam	100

130 Bildirim formunda yer alan bilgilere göre devralınan taraf olan Tokbetsan Beton'un Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi hazır beton pazarındaki pazar payı %(...)'dir. Devralan taraf olan Cimpor Yibitaş'ın ise Tokat merkez ilçe ve Turhal ilçesi hazır beton pazarında herhangi bir faaliyeti olmadığından bildirim konusu işlem sonrasında ilgili ürün pazarında yoğunlaşma seviyesinde herhangi bir artış meydana gelmeyecektir. Dolayısıyla devralma işlemiyle birlikte ilgili pazarda bir hakim durum yaratılmasının ya da mevcut bir hakim durumun güçlendirmesinin söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

H.3.4. Yan Sınırlamalar

Taraflar arasında imzalanan Ön Protokol'de;

140 "...SATICI Ortakları bahse konu arazide bulunan hazır beton tesisi merkez kabul edilerek buna 30 km yarıçapı içerisinde, hazır beton tesisinin Cimpor tarafından fiilen işletilmeye başladığı tarihten itibaren üç (3) yıl süre ile, doğrudan veya dolaylı olarak bizzat ve/veya iştirak şeklinde yeni veya yeni bir beton tesisi kurmamayı ve kurulu bir şirkete ortak olarak katılmamayı ve hazır beton tesisi işletmemeyi taahhüt etmiş olup..." hükmü yer almaktadır

Rekabet yasakları, alıcıların yaptıkları yatırımların karşılıklarını tam olarak almalarının bir aracı olarak görülmektedir. Genel olarak rekabet yasaklarının yan sınırlama olarak değerlendirilebilmesi için "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

150 Yapılan inceleme sonucunda, Ön Protokol'de yer alan rekabet yasağının; sadece devralma işlemine konu tesisin faaliyet alanı olan hazır beton pazarı ile sınırlı olduğu ve rekabet yasağının sadece devreden taraflar açısından geçerli olduğu anlaşılmaktadır. Ön Protokol doğrultusunda tesisin çevresindeki 30 km'lik alanda Tokbetsan Beton'un ortaklarına 3 yıllık rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Devralan açısından devralma işleminin amacına ulaşabilmesi için 3 yıllık rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin, bu hükmün tesisin 30 km çevresinde geçerli olacağı da dikkate alındığında, makul olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin

08-41/557-210

ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.